

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele

Cím: 1044 Budapest, Ipari park utca 10.

Telefon/üzenetrögzítő: (30) 585-0867

e-mail: iroda@mant.hu

www.mant.hu

Számlaszám: 10700024-49478701-51100005

2016. április

Kérjük, idén is támogassa egyesületünket személyi jövedelemadója 1%-ának felajánlásával, s hívja fel a lehetőségre családtagjai, kollégái, ismerősei figyelmét is! A MANT adószáma: 19011084-1-41.

Kedves Olvasó!

Megszokott szófordulat körlevelünk bevezetőjében, hogy az elmúlt negyedév mozgalmasan telt a MANT életében. Máskor is igaz, de 2016 első három hónapjára különösen érvényes ez a megállapítás! A mostani körlevél négy oldalába bele sem fér minden részlet, ezért csak címszavakban, röviden felsoroljuk 2016 elejének legfontosabb eseményeit.

Az év a tagtársaink számára immár hagyományosan megtartott, jó hangulatú újévköszöntő koccintással kezdődött január 7-én. Az Űrakadémia Klub idei első alkalma február 18-án volt a BME-n. Érdeklődő tagjaink számára szakmai kirándulásokat hirdettünk. Február elején a BHE Bonn Hungary Elektronikai Kft., az egyik vezető hazai űripari cég fogadott bennünket. Januárban és februárban egy-egy alkalommal a MANT csoportjai szakértő vezetéssel megtekinthették a Millenárison a *Gateway to Space* nagyszabású nemzetközi vándorkiállítását. A kiállítás hazai szervezőivel való együttműködés keretében, az Óbudai Egyetem Bejczy Antal iRobottechnikai Központjával közösen a MANT űrrobotikai workshopot is szervezett a Millenárison, február 4-én. E hónap végén két nemzetközi űrkonferencia helyszíne volt Budapesten a Műegyetem, s egyesületünk mindkettőnek a szervezésében, lebonyolításában jelentős szerepet vállalt. Sorrendben az első a tudományos, műszaki és oktatási témákat felvonultató *H-SPACE 2016* konferencia volt február 25–26-án, programjának fókuszában a kisműholdaknak az űrtevékenységben beöltött szerepével. Ezt követte február 26–27-én az ENSZ támogatásával működő nemzetközi szervezet, az űr kutatás iránt érdeklődő 18–35 év közötti fiatalokat tömörítő *Space Generation Advisory Council* (SGAC) első európai űr kutatási workshopja. Az *E-SGW 2016* rendezvényen 24 országból 56 fiatal vett részt, három munkacsoportban dolgozva egy-egy ajánlason európai döntéshozók számára.

Február utolsó napja volt ideje, *A Marson messze túl* címmel meghirdetett diákpályázatunk beadási határideje. Örömmel számolhatunk be a nagy érdeklődésről. A beérkezett 200 körüli pályamunka értékelését a zsűri megkezdte. Az ünnepélyes eredményhirdetést május 21-én, a *Felfedező Napja* rendezvény keretében tartjuk Budapesten, a Millenárison.

Két éves erőfeszítéseinket, a gondos előkészületeket megkoronázva megjelentettük a *Táguló határok – Elek László beszélgetései a 70-es, 80-as évek magyar űr kutatóival* című interjúkötetünket. Ez a 2014-ben kiadott, igen sikeresnek bizonyult *Tudomány születik* című könyvünk folytatásának tekinthető. Az új kötetet ugyancsak a Millenárison mutattuk be az tagságnak és a sajtó megjelent képviselőinek. A március 4-én tartott bemutatóra sokan eljöttek a könyvben szereplő kutatók közül is, akik abban az időszakban meghatározó személyiségek voltak a hazai űr kutatásnak. A könyv bolti ára 3490 Ft, de egy-egy példányhoz jelentős kedvezménnyel juthatnak hozzá a MANT tagjai. Szintén március elején jelent meg az *Űrtan évkönyv 2015* című kötet, a MANT hagyományos sorozatának legújabb darabja. Ebben az éves esemény-összefoglalók mellett hazai szakmai-ismeretterjesztő írások is helyet kaptak. Ezeket nyilvános felhívásunkra január közepéig küldték be szerzőik.

Márciusban lezárult a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal kötött támogatási megállapodásunk futamideje, a körlevél írásának idején készül a projekt szakmai és pénzügyi beszámolója. Az elmúlt időszak MANT-os szakmai kirándulásainak, rendezvényeinknek nagy része ennek a megállapodásnak a keretében valósulhatott meg, kiadványaink megjelentetését is ez a támogatás tette lehetővé. Mindezt ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki!

Nemzetközi kapcsolataink fontos eseményei közé tartozik, hogy Bacsárdi László főtítkárral részt vett a *Nemzetközi Asztronautikai Szövetség* (IAF) tavaszi párizsi ülésein (március 22–24. között). Solymosi János

elnök márciusban Mongóliában járt, ahol többek közt aláírt egy együttműködési megállapodást testvér-szervezetünkkel. Partnerünk, a 2009-ben alapított *Dudu Education Foundation* célja elsősorban a természettudományos és műszaki témák népszerűsítése, oktatása a fiatalok körében. Az együttműködés keretében körvonalazódik egy mongol diákok számára szervezett nyári úrtábor lehetősége Magyarországon. Egy Ulánbátorban nyílt kiállításon pedig a MANT bemutatkozó posztere is helyet kapott – mongol nyelven.

Egyesületünk élete természetesen nem áll meg, a visszatekintés után említsünk hát meg néhány fontos eseményt az elkövetkező negyedéből. (Tervezett eseményeink, rendezvényeink teljes listája szokás szerint körlevelünk végén olvasható.) Mint minden évben, most is májusban tartjuk közgyűlésünket, amelynek egyik feladata az elmúlt esztendő tevékenységéről készült beszámoló megvitatása és elfogadása. Az idei május azonban különleges, hiszen épp 30 évvel ezelőtt alakult meg egyesületünk ezen a néven. Sőt, 2016-ban ünneplünk egy másik kerek évfordulót is: a MANT első jogelődje 60 évvel ezelőtt, 1956-ban alakult. Májusi közgyűlésünkön igyekszünk méltóképpen megemlékezni a jeles évfordulókról. Az év elején felhívást tettünk közzé tagtársaink számára, arra kérve mindenkit, hogy ossza meg velünk a társaságunkkal kapcsolatos első emlékeit, származzon az bármilyen időszakból. A MANT-tal kapcsolatos visszaemlékezéseket április 15-éig örömmel fogadjuk – akár postán, akár elektronikus levében! (A megszokott címek a körlevél fejlécében is megtalálhatók.) A megosztott emlékeket összegyűjtjük, és társaságunk honlapján nyilvánosságra hozzuk.

Március folyamán már meghirdettük két jelentős nyári programunkat, az Úrtábort és a MANT Úrakadémiát. Az Úrtáborhoz mentorprogram is kapcsolódik, amelyben tavaly után most is lehetőséget biztosítunk cégek és magánszemélyek számára, hogy anyagilag is támogassák diákok részvételét a táborban. A szervezési előkészületek már folynak, az első jelentkezők pedig már meg is vannak mind a debreceni Úrtáborra, mint a gödöllői Úrakadémiára! Kérjük tagtársainkat, hogy maguk is terjesszék rendezvényeink hírét, hogy minél több lehetséges érdeklődő szerezhessen tudomást róluk.

Solymosi János elnök és Bacsárdi László főtítkárs

Március 10-én ítélték oda a **Nők a Tudományban Kiválósági Díjakat**. A pályázatot a Nők a Tudományban Egyesület hirdette, a Magyar Tudományos Akadémia szakmai közreműködésével. A 2015. évi díjazottak az ürtevékenység területéről: *Korsós Marianna Brigitta*, a Magyar Tudományos Akadémia Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet Debreceni Napfizikai Observatóriumának tudományos segédmunkatársa (Nők a Tudományban Kiválósági Díj 2015) és *Strádi Andrea*, a Magyar Tudományos Akadémia Energiatudományi Kutatóközpont tudományos segédmunkatársa (Nők a Tudományban Kiválósági Díj 2015 különdíj). A különdíj a MANT felajánlásával térítésmentes részvétel a nyári Úrakadémián.

* * *

Dr. Gál Gyula nemzetközi híru világűrjogász, egyesületünk egyik alapítója és tiszteletbeli tagja, az Ellenőrző Bizottság egykori elnöke négy évvel ezelőtt, 2012. március 19-én hunyt el. **Emléktáblájának avatására** 2016. március 19-én került sor egykori lakóházánál, a XVI. kerületi Szent Korona utca 12–14. szám alatt. Az emléktábla állítását a ház lakóközössége kezdeményezte, s támogatta Budapest XVI. kerületének önkormányzata, valamint a MANT is. Az ünnepségen a családtagok és az egykori lakótársak mellett Dr. Gál Gyula sok barátja, tisztelője és tanítványa is megjelent. Az emléktábla leleplezése előtt rövid beszédet mondott a kerület nevében Kovács Péter polgármester. Dr. Gál Gyula emlékét a MANT nevében Almár Iván örökös tiszteletbeli elnök, a tanítványok nevében Sipos Attila idézte fel.

* * *

A Nemzetközi Asztronautikai Szövetség (*International Astronautical Federation, IAF*) 2016/1. negyedévi hírlevelében is teret szentel a MANT közelmúltbeli rendezvényeinek. Az IAF-nek társaságunk már 1959 óta. Az idei első **IAF hírlevélben** olvasható egy rövid beszámoló a MANT eseményeiről az elmúlt időszakból: a Műegyetemen februárban rendezett H-SPACE 2016 nemzetközi konferenciáról, az SGAC első európai regionális workshopjáról (E-SGW 2016), valamint március elején megjelent Táguló határok című interjúkötetről. A szöveges beszámoló mellett látható a könyv borítóképe, valamint az E-SGW 2016 résztvevőinek csoportképe is.

Tagdíjaink 2016-ban is változatlanok!

A MANT éves rendes tagdíjának összege nem változott: 2000 Ft. Diákok, egyetemi hallgatók és nyugdíjasok számára csak ennek a fele, 1000 Ft. Ez egy minimális összeg, amit számos tagtársunk –

lehetősége szerint – meg szokott toldani. Az ilyen felajánlások igen nagy segítséget jelentenek társadalmi szervezetünknek. Kérjük, hogy a tagdíjfizetést mielőbb, és a MANT számára költségkímélő módon oldják meg. A tagdíjat át tudják utalni a CIB Banknál vezetett **bankszámlánkra** (10700024-49478701-51100005), vagy a számlaszám megadásával közvetlenül befizethetik az ország bármelyik CIB bankfiókjának pénztárában. Kérjük, a befizetés azonosíthatósága érdekében az átutalás közleményében adják meg nevüket és jelezzék, hogy a 2016-os tagdíjról van szó.

MANT Űrtábor 2016 (Debrecen) és Mentor-program

A MANT 1994 óta rendezi meg az űrtábort az űrkutatás iránt érdeklődő fiataloknak. Az egy hetes tábor során a 13–18 éves korosztályba tartozó résztvevők találkozhatnak magyar űrkutatókkal, bővíthetik az űrtevékenységgel kapcsolatos ismereteiket, és különleges programokon vehetnek részt. A következő, 2016-os Űrtábor **július 3–9.** között lesz **Debrecenben.** A kedvezményes részvételi díj 29.900 Ft azok számára, akik részt vettek a MANT 2015/2016. tanévre meghirdetett diákpályázatán, vagy a korábbi évek során részt vettek az űrtáborban, vagy 2016. április 15-ig jelentkeznek a táborba. Akik május 15-ig jelentkeznek, azok számára 34.900 Ft, akik pedig június 5-ig, azok számára 39.900 Ft a részvételi díj. Ez fedezi a szállást, a programokon való részvételt, és napi háromszori étkezést is.

A 2016-os tábor programtervében szerepelnek érdekes szakmai előadások, kerekasztal-beszélgetések, izgalmas csapatmunka a résztvevőknek, valamint városnézés és programok Debrecenben és buszos kirándulások a környékre (a Hortobágyra és Nagyváradra). Minden, amit az Űrtáborról és a jelentkezésről tudni kell, elolvasható a MANT honlapján a **www.mant.hu/urtabor** címen.

Idén is lehetőség nyílik az űrtáborba vágyó diákok és az űrkutatás népszerűsítéséért tenni kívánó vállalkozások és magánszemélyek számára. **Mentorként** átvállalhatják egy – vagy több – diák részvételi díját a MANT 2016-os Űrtáborában. Evvel olyan diákok részvételét segítik elő egy komoly múlttal rendelkező, színvonalas saktáborban, akik érdeklődnek az űrkutatás iránt és szívesen töltenek egy hetet szakemberek és hasonló érdeklődésű diákok társaságában.

Magánszemély mentorok esetében ez a kedvezményes részvételi díj (29.900 Ft) megfizetését jelenti, cégek esetében pedig a teljes árú részvételi díj megfizetését (39.900 Ft).

Kinek előnyös ez a konstrukció és miért?

A diáknak:

– egy igazán különleges táborban vehet részt

A diákot „örökbe fogadó” mentornak:

– jó célt szolgál;

– közhasznú szervezetként igazoljuk a támogatás befizetését

A Mentorok számára a befizetés határideje **2016. május 15.**

A Mentor megnevezhet konkrét személyt, akinek a részvételi díját átvállalja, vagy rábízhatja a MANT-ra a mentorált diák kiválasztását. Utóbbi esetben a MANT – aktív pedagógus tagjai, diákpályázati felkészítő tanárok, illetve korábbi űrtáborok nevelői javaslata alapján – olyan diákot választ, aki érdeklődése és képességei alapján értékes tagja lehet az űrtábori közösségnek.

MANT Űrakadémia 2016 (Gödöllő) – Tervezz kísérletet a Nemzetközi Űrállomásra!

A MANT – együttműködve a nemzetközi SGAC szervezettel – idén nyáron másodszor rendezi meg a MANT Űrakadémiát, **2016. augusztus 11–14. között Gödöllőn.** A négy napos rendezvényen 18–35 év közötti fiatalok részvételére számítunk. Mérnök, fizikus, informatikus, jogász, orvos, biológus, kémikus, menedzser, és mindazon területek, amelyek kapcsolódhatnak az űrtevékenységhez. A főiskolás, egyetemista hallgatók mellett aktív résztvevőként számítanak a hallgatói jogviszonyukon már túllévő fiatal szakemberekre.

A rendezvényen résztvevő fiatalok a Nemzetközi Űrállomás fedélzetére terveznek egy hazai kísérletet, és a kísérlet részleteit egy ajánlás formájában fogalmazzák meg. Az Űrakadémián megszülető ajánlást egy kiválasztott fiatal bemutathatja a hazai döntéshozóknak. A munkacsoportokban zajló munkát segítő a rendezvényen áttekintő jellegű előadások hangzanak el hazai űrkutatással foglalkozó szakemberektől. Részletek a **www.mant.hu/urakademia** honlapon olvashatók.

A részvételi díj MANT-tagoknak 18.900 Ft, nem MANT-tagoknak: 21.900 Ft. Kedvezményes részvételi díj azoknak, akik május 15-ig jelentkeznek: MANT-tagoknak 15.000 Ft, nem MANT-tagoknak 18.000 Ft. A részvételi díj fedezi a szállást, a programokon való részvételt, a csütörtöki vacsorát, a pénteki/szombati reggeli–ebéd–vacsora hármast, és a vasárnapi reggelit és ebédet. A részvételi díj azoknak,

akik csütörtök délutántól péntekig estig vagy péntek estétől vasárnap délutánig kívánnak részt venni: MANT-tagoknak 14.000 Ft, nem MANT-tagoknak: 17.000 Ft. **Jelentkezési határidő: 2016. július 15.**

Bencze Pál (1929–2016)

Mély fájdalommal értesültünk arról, hogy az első magyar űrkutatók egyike, Prof. Dr. Bencze Pál geofizikus és ionoszférakutató január 29-én, életének 87. évében elhunyt. Egész életében az MTA soproni Geofizikai és Geodéziai Kutatóintézetében dolgozott, miközben tanított az ELTE-n és a BME-n is. Összesen mintegy 260 publikációt írt. Ezek közül a legfontosabbak a nagycenki obszervatóriumban végzett mérési tevékenységéről, a regisztrált adatok értelmezéséről, az Interkozmosz keretében végzett rakétakísérleteiről, valamint a turbulens diffúzió meghatározására kidolgozott módszeréről szoltak. A MANT tiszteleti tagja, Bay Zoltán-díjas. Évtizedeken keresztül szervezte a MANT Ionoszféra- és Magnetoszféra-fizika szemináriumait. Emlékét megőrizzük!
(Almár Iván)

Rendezvényeink, eseményeink a közelmúltban

2016. január 7.	Újévköszöntő koccintás (ELTE, Budapest)
2016. január 29., február 20.	Szakmai kirándulás, <i>Gateway to Space</i> kiállítás (Millenáris, Budapest)
2016. február 4.	<i>Modern űrrobotika</i> workshop (Millenáris, Budapest)
2016. február 5.	Szakmai kirándulás, BHE Bonn Hungary Kft. (Budapest)
2016. február 18.	Űrakadémia Klub (BME, Budapest)
2016. február 25–26.	<i>H-SPACE 2016</i> nemzetközi konferencia (BME, Budapest)
2016. február 26–27.	<i>E-SGW 2016</i> nemzetközi workshop (BME, Budapest)
2016. február 29.	<i>A Marson messze túl</i> című diákpályázatunk beadási határideje
2016. március 4.	<i>Tárguló határok</i> – az új könyv nyilvános bemutatója (Millenáris, Budapest)
2016. március 19.	Dr. Gál Gyula emléktáblájának avatása (Budapest)
2016. április 1.	Az Intézőbizottság ülése

Rendezvényeink, eseményeink a közeljövőben

2016. április 7.	Űrakadémia Klub (Óbudai Egyetem, Budapest)
2016. április 29.	Az Elnökség ülése (Budapest – időpont és helyszín egyeztetés alatt)
2016. május	Ünnepi MANT Közgyűlés (Budapest – időpont és helyszín egyeztetés alatt)
2016. május 21.	Felfedezők Napja (Millenáris, Budapest) – MANT stand és diákpályázatunk eredményhirdetése
2016. július 3–9.	MANT Űrtábor (Debrecen)
2016. augusztus 11–14.	MANT Űrakadémia (Gödöllő)
2016. szeptember	Űrakadémia Klub (Budapest – időpont és helyszín egyeztetés alatt)
2016. október	Űrkutató Napja (Budapest – időpont és helyszín egyeztetés alatt)
2016. november	Űrakadémia Klub (Budapest – időpont és helyszín egyeztetés alatt)

Programjaink további részleteiről az időpontjuk közeledtével a www.mant.hu honlapon, valamint a [facebook.com/MANTosok](https://www.facebook.com/MANTosok) oldalon tájékozódhatnak, továbbá folyamatosan értesítést küldünk mindazok számára, akik elektronikus kapcsolattartást kérve felkerültek a MANT elektronikus hírlevelének címzettjei közé. Ha ön ezt a körlevelet nyomtatva, postai úton kapja, fontolja meg, hogy elektronikus kapcsolattartásra váltva a postai útnál gyorsabban jut hozzá társaságunk információihoz és híreihez – ezzel egyúttal költséget is megtakarítva a MANT-nak. Szándékát jelezheti az iroda@mant.hu e-mail címen.

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele, 2016. április

Megjelenik negyedévente a Társaság tagjainak nyomtatásban, illetve elektronikusan a Társaság honlapján.

Szerkesztő: Frey Sándor **Felelős kiadó:** Bacsárdi László **Lapzárta:** 2016. április 5.